

ՀՏԴ 528.46 : 631.11(479.25)

ՔԱՐՏԵԶԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱԴԱՍՏՐ

**ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ԽՈՇՈՐԱՑՄԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀՈՂԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԵՎ ՀՈՂԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ
ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՎՐԱ ՎԱՅՈՑ ՁՈՐԻ ՕՐԻՆԱԿՈՎ**

Ավետիք Արմենի Ալեքսանյան*, Գուրգեն Մարկոսի Եղիազարյան

Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան, ք. Երևան, ՀՀ

*Avik100100@mail.ru

Հայաստանի Հանրապետությունում համայնքների խոշորացման հիմնական նպատակներից էլնելով՝ մշակվել են միջհամայնքային համագործակցության զարգացման ուղիներն ըստ գյուղատնտեսական հողօգտագործման արդյունավետության բարձրացման պահանջների: Կատարվել է գյուղատնտեսական տարբեր մշակաբույսերին հողահատկացման մակերեսների հիմնավորումը գյուղատնտեսական մթերքների նկատմամբ բնակչության նվազագույն զամբյուղի պահանջարկի, որի հիման վրա առաջարկվող մեթոդիկայով իրականացնել Վայոց Ձորի մարզում խոշորացված համայնքների գյուղատնտեսական հողօգտագործման արդյունավետության բարձրացման միջոցառումների մշակում:

Առանցքային բառեր. *համայնքների խոշորացում, գյուղատնտեսական նշանակության հողեր, հողատեսքերի հողաշինարարական կազմակերպում, ծախսերի նվազագույն զամբյուղ*

Ներածություն

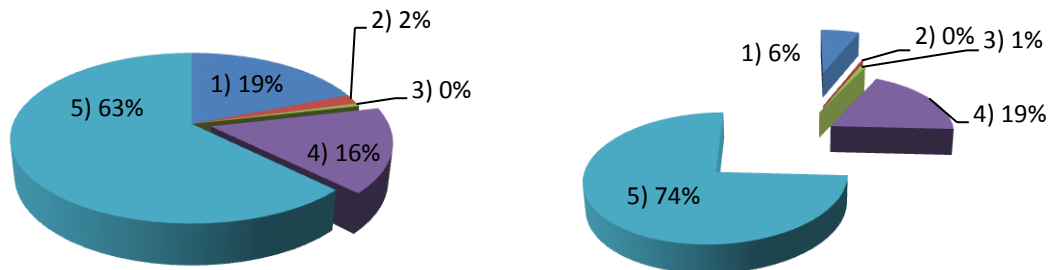
Հայաստանի Հանրապետությունում համայնքների խոշորացման հիմնական նպատակներից են՝ զարգացնել միջհամայնքային համագործակցությունը և համատեղ լուծել համայնքային վարչատարածքային խնդիրները: Համայնքների խոշորացումը ենթադրում է գյուղատնտեսության ոլորտում գործընթացներն իրականացնել ավելի արդյունավետ, քան համայնքները դա կանեին առանձին [1]: Վերջին տարիներին առանձին փորձագետների և տարբեր կազմակերպությունների կողմից իրականացված հետազոտության արդյունքները գյուղատնտեսական հողօգտագործման արդյունավետության վերաբերյալ, ցույց են տալիս, որ այն ներկայացնում է բազմագործոն հիմնախնդիր, որից առավել կարևոր են համարվում հողերի սեփականաշնորհման հետևանքները, գյուղացիական տնտեսությունների փոքր չափերը, տնտեսավարման ոչ արդյունավետ մեթոդները, հողամասերի կտրտվածությունը, տարածական հեռացվածությունը, նյութական և ֆինանսական ռեսուրսների բացակայությունը [2, 3]: Խնդիրների լուծումը դառնում է էլ ավելի կարևոր, երբ արձանագրվում է գյուղատնտեսական հողօգտագործման բնագավառում կամայական մոտեցումների կիրառումը, երբ հողահատկացման, հողամասերի հողաշինարարական կազմակերպման և հողօգտագործման իրականացման գործառույթները կատարվում են հողաշինարարական նախագծերի, սխեմաների բացակայության պայմաններում [1, 4]: Ներկայացված հոդվածում փորձ է արված

վերլուծել Վայոց Ձորի խոշորացված Գլաձոր համայնքի մեջ մտնող Գետափ և Գլաձոր տնտեսությունների համատեղ հողօգտագործման կազմակերպման իրական հնարավորությունները, դրանց առավելությունները և խոչընդոտները: Ընտրված համայնքներին բնորոշ են բնակչության փոքր թվաքանակը, վարչական տարածքի ռելիեֆային բարդ պայմանները, տարածքի մակերեսի փոքրությունը և հողօգտագործման ցածր մակարդակը: Ուսումնասիրության ենթակա օբյեկտը, շրջապատված լինելով բարձր լեռներով, ջրբաժան լեռնաշղթաներով, տեղաբաշխված է Արփա և Եղեգիս գետերի ավազանում: Ընտրված տարածքի կլիման ընդհանուր առմամբ ցամաքային է՝ ցուրտ կամ չափավոր ցուրտ ձմեռներով և շոգ կամ տաք ամառներով: Օդի առավելագույն ջերմաստիճանը ցածրադիր շրջաններում հասնում է $+40^{\circ}\text{C}$, իսկ բացարձակ նվազագույնը՝ -35°C : Տեղումները ցածրադիր գոտում կազմում են 300 մմ, բարձրադիր գոտում՝ մինչև 700 մմ: Ձևավորված խոշոր համայնքի հողօգտագործման փաստացի և պոտենցիալ հնարավորությունների բացահայտումը թույլ կտա բացահայտելու գյուղատնտեսական նշանակության իրական հողօգտագործման արդյունավետության բարձրացման ուղիները:

Նյութը և մեթոդը

Հետազոտման ենթակա օբյեկտը Գլաձոր և Գետափ համայնքների վարչական սահմաններում տեղաբաշխված գյուղատնտեսական նշանակության հողերն են: Գետափ համայնքի վարչական տարածքը տեղաբաշխված է ծովի մակերևույթից միջինը 1300 մ բարձրության վրա: Ռոտզման պայմաններում 300 հա զբաղեցնում են հացահատիկային, բանջարաբոստանային մշակաբույսերը: Համայնքում առկա են 700 գլուխ խոշոր եղջերավոր անասուններ: Տնտեսությունն ապահովված է գյուղատնտեսական տեխնիկայով, բացառությամբ կոմբայնից, որի պարագայում հացահատիկային մշակաբույսերի բերքահավաքի ժամանակ առաջանում են բերքի քանակի և որակի կորուստներ: Առաջնահերթություն է համարվում համայնքում ունենալ կաթի ընդունման և սառեցման արտադրամաս և ինտենսիվ տիպի այգիների հիմնում՝ ռոտզման նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառմամբ: Համայնքի գյուղատնտեսական նշանակության այլ հողերից 5 հա հատկացվել է նոր գերեզմանոցի համար, սակայն անհրաժեշտ է կառուցել դեպի գերեզմանոց տանող ճանապարհը: Առաջնահերթություն է համարվում համայնքում անասնաբուժական և թռչնաբուժական ֆերմաների կառուցումը, ինչպես նաև ջերմոցային տնտեսությունների հիմնումը: Գետափ համայնքում բնակվում է 2407 մարդ, որից տղամարդիկ կազմում են 51%: Աշխատունակ մարդկանց քանակը կազմում է 1774 մարդ: Ռոտզման ցանցով համայնքն ապահովված է 90%-ով: Խմելու ջրով ապահովված է մշտական: Համայնքի գերակա խնդիրներից է ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգումը, որի ընդհանուր երկարությունը 97 կմ է, որից 11 կմ կենտրոնական փողոցն է: Համայնքի գյուղատնտեսական մասնագիտացման հիմնական ուղղություններն են պտղաբուծությունը, բուսաբուծությունը և անասնապահությունը: Եղեգիս գետի գարնանային վարարումներից գետի հարակից տարածքները հաճախ ենթարկվում են ողողումների և

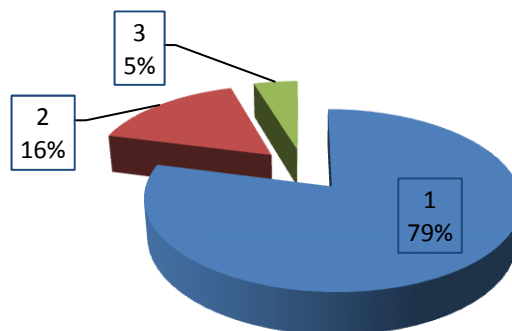
ջրածածկումների: Գյուղատնտեսական հողերի օգտագործման արդյունավետությանը խոչընդոտում են զարնանային վաղ ցրտահարությունները, գյուղատնտեսական տեխնիկայի բացակայությունը, սերմացուի պակասը: Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի օգտագործման արդյունավետության բարձրացմանը էապես խոչընդոտում են հողամասերի սեփականաշնորհման արդյունքում ձևավորված փոքր գյուղացիական տնտեսությունները, որոնց հատկացված միջին չափաբաժինը կազմում է 0,43 հա (նկ.1, 2):

ա Գետափ

բ Գլաձոր

Նկ. 1. Գյուղատնտեսական հողատեսքերի կառուցվածքը մինչ համայնքների խոշորացում. 1-վարելահող, 2-պտղատու այգի, 3-խաղողի այգի, 4-արոտ, 5-այլ հողատեսքեր

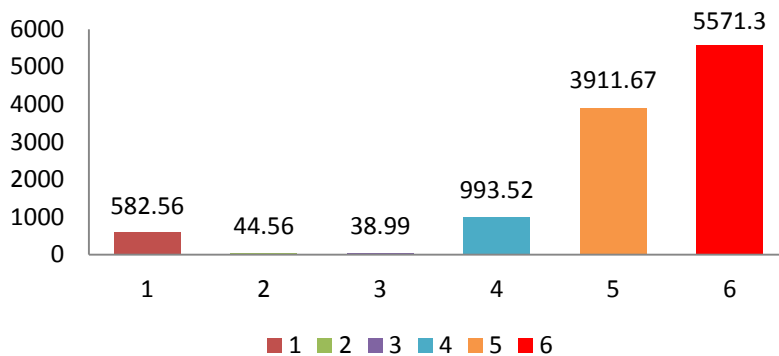
Նկ. 2. Գյուղատնտեսական ոռոգելի հողատեսքերի կառուցվածքը մինչ համայնքների խոշորացում (Գետափ և Գլաձոր). 1-վարելահող, 2-պտղատու այգի, 3-խաղողի այգի

Գլաձոր համայնքի բնակչությունը կազմում է 2665 մարդ: Բնակչության կազմում 1358 տղամարդիկ են, կանայք՝ 1307, տնտեսությունների թիվը՝ 712: Բնակչությունը հիմնականում զբաղվում է հողագործությամբ և անասնապահությամբ: Խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը՝ 738: Համայնքում առկա հիմնախնդիրներից են 32 հա ճահճացած հողերի դրենաժային համակարգի կառուցումը, ներհամայնքային և դաշտամիջյան ճանապարհների վերակառուցումը, կոմունալ կենցաղային ենթակառուցվածքների ստեղծումը: Հետազոտության ենթակա օբյեկտը Եղեգնաձոր քաղաքից գտնվում է 3 կգ հեռավորության և ծովի մակարդակից 1350 մ միջին բարձրության վրա: Կլիման մերձարևադարձային է, չոր ցամաքային, տեղումների քանակը 300...350 մմ: Համայնքում կլիմայական պայմանները նպաստավոր են նաև այգեգործության և խաղողագործության զարգացման համար: Ոռոգումը և ջրամատակարարումը դրված են բավարար հիմքերի վրա: Գյուղատնտեսական մթերքներից

արտադրվում են ծիրան, խաղող, խնձոր, ընկույզ: Համայնքի վարելահողերի վրա հնարավոր է կազմակերպել հնդկաձավարի արտադրություն:

Արդյունքները և քննարկում

Գլաձոր և Գետափ համայնքների բնակչության ընդհանուր թիվը կազմում է 5072 մարդ, որոնց որոշակի մշակաբույսերից ստացվող պարենային ինքնաբավարարվածության համար անհրաժեշտ է հողօգտագործման տակ դնել 154 հա հացահատիկային մշակաբույսեր, 30 գ/հա միջին բերքատվությամբ, կարտոֆիլ 31 հա, 120 գ/հա բերքատվությամբ, պտղատուներ 46 հա, 80 գ/հա բերքատվությամբ, բանջարային մշակաբույսեր 19 հա, 300 գ/հա բերքատվությամբ: Այսպիսով, համաքների խոշորացման արդյունքում բնակչության ինքնաբավարարվածության կայուն ապահովման համար անհրաժեշտ է վարելահողերից ինտենսիվ օգտագործման տակ դնել 204 հա: Հարկ է նշել, որ կախված հողակլիմայական պայմաններից, ագրոտեխնիկական մեթոդների կիրառման աստիճանից, ինտենսիվ հողօգտագործման տակ հատկացված վարելահողերի մակերեսը խոշորացված համայքում կարող է հասնել 250 հա, իսկ պտղատուների տակ հատկացվող մակերեսը՝ 57,5 հա: Փաստացի հողօգտագործման ցուցանիշների վերլուծությունից պարզ է դառնում, որ խոշորացված համայնքում վարելահողերի ընդհանուր մակերեսը կազմում է 582,56 հա, որից ինտենսիվ օգտագործման տակ անհրաժեշտ է դնել 250 հա: Ոչ ինտենսիվ օգտագործման տակ կմնա 332,56 հա, որի ճիշտ օգտագործման կազմակերպումը կարող է նպաստել գյուղացիական տնտեսությունների լրացուցիչ եկամտաբերության ավելացմանը (նկ. 3):

Նկ. 3. Գյուղատնտեսական հողատեսքերի կառուցվածքը Գլաձոր և Գետափ համայնքների միավորումից հետո. 1-վարելահող, 2-պտղատու այգի, 3-խաղողի այգի, 4-արոտ, 5-այլ հողատեսքեր, 6-ընդամենը

Կաթնամթերքի և մսամթերքի ինքնաբավարարվածության հաստատման համար խոշորացված համայնքում նվազագույնը պետք ունենալ 1676 գլուխ խոշոր եղջերավոր անասուններ: Ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ երկու համայնքներում միասին առկա են 1450 գլուխ, որը նշանակում է, որ տնտեսությունում ներկայումս պակաս է աճեցվում 226 գլուխ խոշոր եղջերավոր անասուններ: Բնական կերհանդակների մակերեսը խոշորացված համայնքում կազմում է 993,52 հա, որի պարագայում մեկ գլխին բաժին է ընկնում 0,68 հա, սակայն նվազագույնը պետք է կազմի 1,2 հա: Արոտային տարածքի 0,32 հա պակասորդը

հնարավոր է լրացնել միայն արոտի բերքատվության բարձրացման ճանապարհով՝ իրականացնելով արմատական և մակերեսային բարելավման միջոցառումներ: Նոր ձևավորված տնտեսություններում 48 հա մակերեսի վրա հնարավոր է կազմակերպել արոտավայրեր, կահավորված շարժական անձրևացման ոռոգման ցանցով: Դա նպաստակ ունի տարածքը կազմակերպել այնպես, որ արտային կերի որակական ցուցանիշները և քանակը լիովին բավարար են տվյալ կենդանիների տիպին և խմբին: Արոտային պահանջվող մակերեսը որոշվել է, ելնելով կենդանու օրական պահանջից և արոտի բերքատվությունից, հաշվի առնելով արոտի բերքատվությունը:

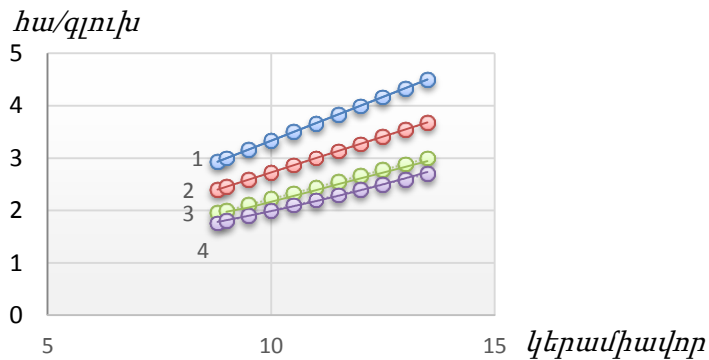
Աղյուսակ

Գետափ և Գլաձոր համայնքների մի քանի հիմնական պարենամթերքների պահանջի հաշվարկն ըստ նվազագույն զամբյուղի պարունակության

№	Պարենամթերքի անվանումը	Մարդու մեկ օրվա պահանջն ըստ պարենային նվազագույն զամբյուղի պարունակության, գրամ	Մարդու պարենամթերքի պահանջն ըստ պարենային նվազագույն զամբյուղի պարունակության տարվա կտրվածքով, կգ	Ընդամենը պարենամթերքի պահանջը Գետափ և Գլաձոր համայնքները միասին, կգ
1	Հաց	250	91,25	462820
2	Կարտոֆիլ	200	73,00	370256
3	Միրգ (խնձոր)	200	73,00	370256
4	Բանջարեղեն (կաղամբ, սոխ)	300	109,50	555384
5	Կաթնամթերք	300	109,50	555384
6	Մսամթերք (տավարի միս)	100	36,50	185128
	Ընդամենը			2499228

Ծանոթություն. բնակչության թիվը Գլաձոր համայնքում՝ 2665 մարդ, Գետափ համայնքում՝ 2407 մարդ

Ուսումնասիրվող օբյեկտի համար հիմք ընդունելով, որ հասուն կովը օրական պիտի ուտի 40...60 կգ կանաչ խոտ կամ՝ 8,8...13,2 կերամիավոր, իսկ մատղաշը՝ 35...40 կգ, ապա արոտային հողատարածքի պահանջը կարող ենք գնահատել հետևյալ բանաձևով (1) (նկ. 4), (աղյուսակ).

Նկ. 4. Խոշոր եղջերավոր կենդանիների մեկ գլխի հաշվով արոտային տարածքի և արոտային կերի պահանջը արոտակերի տարբեր սննդարարության և արոտի տարբեր բերքատվությունների պարագայում. 1) 18 g/hω, 2) 22 g/hω, 3) 27 g/hω, 4) 30 g/hω

$$S = \left(\frac{K}{A_0}\right) T / \frac{\omega_K}{\omega_F} Y, \quad (1)$$

որտեղ S -ն արոտային տարածքի պահանջն է, $h\omega$, K -ն՝ կերամիավորների օրեկան պահանջը, T -ն՝ արոտային շրջանի տևողությունը, op , Y -ը՝ արոտի բերքատվությունը, $g/h\omega$, ω_K -ն՝ արոտի օգտագործման կադաստրային մակերեսը, ω_F -ն՝ արոտի օգտագործման ֆիզիկական մակերեսը:

Մեկ գլխի հաշվով արոտային կանաչ կերի պահանջը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$G_s = \frac{M_0 * K_0}{1000 m_0} * T, \quad (2)$$

որտեղ M_0 -ն մատղաշի միջին օրեկան քաշաճն է, 550...600 գրամ, K_0 -ն՝ մեկ կգ քաշաճի ստացման համար պահանջվող կերամիավորների քանակը, m_0 -ն՝ մեկ կգ կանաչ արոտի սննդարարությունը՝ 0,22 GU , T -ն՝ արոտային շրջանի տևողությունը, op :

Արոտաշրջանառության համար պահանջվող կերհանդակների թիվը կարելի է որոշել

$$N = \tau / t,$$

որտեղ τ -ն խոտածածկի վերաճի տևողությունն է, t -ն՝ մեկ կերհանդակում կենդանիների արածեցման տևողությունը (2...4 op):

Եզրակացություն և առաջարկություններ

Հայաստանի Հանրապետությունում համայնքների խոշորացման հիմնական նպատակներից ելնելով կատարվել է Վայոց Ձորի մարզի Գլաձոր և Գետափ հանայքների գյուղատնտեսական նշանակության հողերի խոշորացման, տարածքների հողաշինարարական կազմակերպման արդյունքների գնահատում: Հիմնավորվել է գյուղատնտեսական ցանքատարածքների կառուցվածքը, հողերի խոշորացման պայմաններում, հիմք ընդունելով բնակչության կողմից հիմնական պարենամթերքների պահանջն ըստ նվազագույն զամբյուղի պարունակության: Ելնելով միջհամայնքային համագործակցության զարգացման ուղիներից, աշխատանքում մշակվել է բնական կերհանդակների արդյունավետ օգտագործման, արոտաշրջանառության կազմակերպման անհրաժեշտությունը՝ ելնելով խոշոր եղջերավոր կենդանիների մեկ գլխի հաշվով արոտային տարածքի և արոտային կերի պահանջից, հաշվի առնելով արոտակերի սննդարարության և արոտի բերքատվության ցուցանիշները:

ВЛИЯНИЕ УКРУПНЕНИЯ ОБЩИН НА ПРОБЛЕМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЗЕМЕЛЬ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО НАЗНАЧЕНИЯ И ОРГАНИЗАЦИИ ЗЕМЛЕУСТРОЙСТВА НА ПРИМЕРЕ ВАЙОЦ ДЗОРА

Аветик Арменович Алексанян*, Гурген Маркосович Егиазарян

Национальный аграрный университет Армении, Ереван, РА

* Avik100100@mail.ru

В соответствии с требованиями повышения эффективности управления земельными ресурсами в сельском хозяйстве, разработаны пути развития межобщинного сотрудничества на основе консолидации общин в Республике Армения. Согласно опросу населения, на минимальную корзину расходов на сельскохозяйственную продукцию обоснованы земельные участки различных сельскохозяйственных культур, на основе которых были разработаны меры по повышению эффективности использования сельскохозяйственных земель в общинах, расширенных в марзе Вайоц Дзор с помощью предлагаемой методологии.

Ключевые слова: консолидация общин, земли сельскохозяйственного значения, организация земельных участков, минимальная корзина расходов

IMPACT OF COMMUNITY ENLARGEMENT ON THE PROBLEMS OF LAND MANAGEMENT IN THE USE OF AGRICULTURAL LANDS BY THE EXAMPLE OF VAYOTS DZOR

Avetik Aleksanyan*, Gurgen Yeghiazaryan

Armenian National Agrarian University, Yerevan, RA

* Avik100100@mail.ru

In accordance with the requirements to increase the efficiency of agricultural land management the ways of development of inter-community cooperation have been elaborated based on the main objectives of community consolidation in the Republic of Armenia. According to the population's demand for the minimum expenditure basket of agricultural products the ground areas of different agricultural crops have been substantiated. Based on that the measures to increase the efficiency of agricultural land use in enlarged communities of Vayots Dzor Region through the proposed methodology were developed.

Keywords: community consolidation, agricultural land, land organization of land plots, minimum expenditure basket

Գրականություն

1. Համայնքների խոշորացման և միջհամայնքային միավորումների ձևավորման հայեցակարգ. ՀՀ Կառավարության 2011թ. նոյեմբերի 10-ի նիստի N 44 արձանագրային որոշում:
2. **Եզեկյան Ա.Ս.** Հայաստանի Հանրապետության վարելահողերի կադաստրային գնահատումը և հողօգտագործման արդյունավետության տնտեսական կարգավորման խնդիրները: Գյուղատնտ.գիտ.դոկտորի ... ատենախ.սեղմագիր. - Երևան, 2012.- 44 էջ:
3. Հայաստանի Հանրապետության գյուղի և գյուղատնտեսության 2010-2020 թթ. կայուն զարգացման ռազմավարությունը և Հայաստանի Հանրապետության գյուղի և գյուղատնտեսության 2010-2020 թ. կայուն զարգացման ռազմավարության կատարում

ապահովող միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին. ՀՀ Կառավարության 2010թ. նոյեմբերի 4-ի 1476-Ն որոշում:

4. **Եղիազարյան Գ.Մ., Էֆենդյան Պ.Ս., Մարտիրոսյան Ռ.Ռ.** Ոռոգելի հողերի հողաշինարարություն // ԵՃՇՊՀ տեղեկագիր. - 2012. - N 2 (28). - էջ 100-106:

References

1. Hamaynqneri khoshoracman ev mijhamaynqayin miavorumneri dzevavorman hayetsakarg [Concept of community formation and intermediary union formation]. *Hayastani Hanrapetutyan karavarutyan 2011 t. Noyemberi 10-i nisti N44 ardzanagrayin voroshum* [RA Government N44 protocol decree dated November 10, 2011]. (in Armenian).
2. **Yezekyan, A.S.** (2012), “Hayastani Hanrapetutyan varelhogheri kadastrayin gnahatumy ev hoghogtagortsman ardyunavetutyan intesakan kargavorman khndirneri, gyughatntesakan gitutyunneri doktori gitakan astichani haytsman atenakhosutyan seghmagir” [Cadastral valuation of plots and tasks of economic regulation of land use efficiency in the Republic of Armenia, author's dissertation abstract on competition of a scientific degree of the doctor of agricultural sciences], Yerevan, 44 p. (in Armenian).
3. “Hayastani Hanrapetutyan gyughi ev gyughatntesutyan 2010-2020 tvakanneri kayun zargatsman razmavarutyuny ev Hayastani Hanrapetutyan gyughi ev gyughatntesutyan 2010-2020 tvakanneri kayun zargatsman razmavarutyan katarumn apahovogh mijotsarumneri tsanky hastatel masin” *Hayastani Hanrapetutyan karavarutyan 2010 t. noyemberi 4-i 1476-N voroshum* [“2010-2020 strategy of sustainable development of the village and agriculture of the Republic of Armenia and the establishment of the list of events providing implementation of sustainable development strategy village and agriculture of the RA from 2010 to 2020” *Government No. 1476-N decree dated November 4, 2010*] (in Armenian).
4. **Yeghiazaryan, G.M., Efendyan, P.S., Martirosyan, R.R.** (2012), “Vorogeli hogheri hoghashinarutyun” [Land construction of irrigated soils]. *NUACA Bulletin*, no. 2 (28), pp. 100-106. (in Armenian).

Ալեքսանյան Ավետիք Արմենի (ՀՀ, ք.Երևան) - Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան, Հողաշինարարության և հողային կադաստրի ամբիոն, ասպիրանտ, (+374)91314315, (+374)10444751, Avik100100@mail.ru, **Եղիազարյան Գուրգեն Մարկոսի, գ.գ.դ., պրոֆ.** (ՀՀ, ք.Երևան) - Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան, Հիդրոտեխնիկական կառուցվածքների և մելիորացիայի ամբիոնի վարիչ, (+374)94552068, (+374)10525672, sfwmmc@yahoo.com

Александр Аветик Арменович (РА, г.Ереван) - Национальный аграрный университет Армении, кафедра Землеустройства и земельного кадастра, аспирант, (+374)91314315, (+374)10444751, Avik100100@mail.ru, **Егизарян Гурген Маркосович, д.с.н., проф.** (РА, г.Ереван) - Национальный аграрный университет Армении, заведующий кафедрой Гидротехники и мелиорации, (+374)94552068, (+374)10525672, sfwmmc@yahoo.com

Aleksanyan Avetik (RA, Yerevan) - Armenian National Agrarian University, Chair of Land Management and Land Cadastre, postgraduate student, (374)91314315, (+374)10444751, Avik100100@mail.ru, **Yeghiazaryan Gurgen, doctor of sciences, professor** (RA, Yerevan) - Armenian National Agrarian University, Head of Hydrotechnological structures and melioration chair, (+374) 94552068, (+374)10525672, sfwmmc@yahoo.com.

Ներկայացվել է՝ 10.05.2018թ.

Ընդունվել է տպագրության՝ 21.05.2018թ.